



KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 03.11.2003  
COM(2003) 653 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN  
TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,  
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG  
REGIONSUDVALGET**

**om evalueringen af den flerårige EF-handlingsplan til fremme af en mere sikker brug af internettet og nye onlineteknologier gennem bekæmpelse af ulovligt og skadeligt indhold, navnlig med henblik på beskyttelse af børn og mindreårige**

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,  
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG  
REGIONSUDVALGET**

**om evalueringen af den flerårige EF-handlingsplan til fremme af en mere sikker brug af  
internettet og nye onlineteknologier gennem bekæmpelse af ulovligt og skadeligt  
indhold, navnlig med henblik på beskyttelse af børn og mindreårige**

**(EØS-relevant tekst)**

### **Indledning**

Denne meddelelse handler om evalueringen af handlingsplanen for et mere sikkert internet, 1999 - 2002, i det følgende benævnt "programmet".

Formålet med programmet, som fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets beslutning<sup>1</sup>, var at fremme en mere sikker anvendelse af internettet og at tilskynde til et gunstigt klima på europæisk plan for udvikling af internetbranchen.

Programmet strakte sig over en fireårig periode fra januar 1999 til december 2002, med en finansieringsramme på 25 mio. EUR. Programmet havde tre hovedaktionslinjer:

- Etablering af sikrere rammer (etablering af et europæisk net af hotlines og tilskyndelse til selvregulering og adfærdskodekser)
- Udvikling af filtrerings- og klassificeringssystemer
- Tilskyndelse til oplysningsaktiviteter.

I perioden 1999–2002 blev der ydet støtte til 37 projekter med deltagelse af over 130 forskellige organisationer. Der blev indgået to tjenesteydelseskontrakter om rådgivning til selvregulerende organer og udveksling af information om bedste praksis<sup>2</sup>.

Beslutningen om handlingsplanen blev ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1151/2003/EF af 16. juni 2003<sup>3</sup>, som forlænger programmets varighed til 31. december 2004, øger det vejledende budget med 13,3 mio. EUR og indfører en række ændringer i titlen på programmet og dets rækkevidde samt i gennemførelsesforanstaltningerne.

Ifølge artikel 6, stk. 4, i den ændrede beslutning skal Kommissionen efter fire år forelægge en evalueringsberetning om resultaterne af gennemførelsen af handlingsplanen for Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, efter at evalueringsberetningen er blevet gennemgået af det i artikel 5 omhandlede udvalg. Kommissionen kan på grundlag af disse resultater fremsætte forslag om tilpasning af handlingsplanens retningslinjer.

---

<sup>1</sup> Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 276/1999/EF af 25. januar 1999 om vedtagelse af en flerårig EF-handlingsplan til fremme af en mere sikker anvendelse af Internettet ved bekæmpelse af ulovligt og skadeligt indhold på globale net (EFT L 33, 6.2.1999, s. 1).

<sup>2</sup> Se webstederne [www.selfregulation.info](http://www.selfregulation.info) og [www.saferinternet.org](http://www.saferinternet.org).

<sup>3</sup> EFT L 162, 1.7.2003, s. 1.

Evalueringen blev gennemført af Technopolis Ltd (UK) i henhold til en kontrakt, der blev indgået efter et offentlig udbud iværksat af Generaldirektoratet for Informationsfundet i juli 2002<sup>4</sup>. Evalueringen blev gennemført i perioden januar til juni 2003. Evalueringsberetningen er vedlagt som bilag til denne meddelelse.

### ***Formålet med evalueringen***

Formålet med evalueringen var at vurdere følgende specifikke aspekter: relevansen af foranstaltningens mål, indsatsområder og gennemførelsesmidler, foranstaltningens virkning og gennemslagskraft, foranstaltningens effektivitet, herunder omkostningseffektivitet, foranstaltningens nytteværdi og levedygtighed, årsagssammenhængen mellem de anvendte ressourcer og aktiviteterne samt de formodede virkninger (interventionslogikken) og erfaringsopsamling til brug for eventuelle fremtidige tiltag af lignende art.

### ***Hovedresultaterne af evalueringen***

Evaluatorene anerkender, at programmet har haft en positiv virkning: navnlig har det fremmet etableringen af netværk og medvirket til, at der er indsamlet et væld af oplysninger om, hvilke problemer der skal løses for at skabe et mere sikkert internet, samt hvordan disse problemer kan løses.

I forlængelsen af programmet i perioden 2003-2004 er der taget hensyn til mange af konklusionerne af evalueringen. Resultaterne af evalueringen støtter klart den omlægning af foranstaltningen, der er planlagt, navnlig fokuseringen på yderligere former for indhold, såsom racisme, og indførelsen af tiltag med særlig sigte på nye former for kommunikation såsom peer-to-peer og 3G-mobiltelefoni.

### ***Resultaterne i detaljer***

Mere specifikt drages følgende konklusioner:

Interessenterne er enige om, at **programmets oprindelige mål, indsatsområder og gennemførelsesmidler stadig er relevante**, og at **aktionslinjerne er et passende middel** til at nå målene.

Evaluatorene konkluderer, at sammenkædningen af hotlines i europæiske netværk er yderst vigtig. Hvad angår filtreringssoftware, har handlingsplanen været en succes, idet den har medvirket til at frembringe en række produkter, om end brugen af klassificering endnu ikke er tilstrækkelig udbredt, og ikke alle parter er enige i, at filtrering er den bedste måde at beskytte børn på. Oplysning og bevidstgørelse er fortsat et vigtigt indsatsområde. Der er taget hensyn til udviklingen på relevante samfundsmæssige, reguleringsmæssige og tekniske områder, og der gøres en aktiv indsats for at integrere programmet med andre EU-aktiviteter på det politiske plan.

På politisk plan har programmet **været en succes, idet det har medvirket til at give spørgsmålet om et mere sikkert internet en fast plads på EU's og medlemsstaternes dagsorden. Det bør anerkendes, at Kommissionen ved at påpege problemet på et tidligt tidspunkt i internettets udvikling har udvist fremsynethed.**

---

<sup>4</sup> EFT S 133-103748, 11.7.2002.

Hvad angår de enkelte aktionslinjer, har Kommissionen stimuleret udviklingen af et netværk af hotlines i Europa sammen med associerede medlemmer i USA og Australien, finansieret forskning i, hvordan man griber oplysning/bevidstgørelse an over for en bred vifte af slutbrugere, stimuleret udvikling af filtrering under hensyntagen til den kulturelle og sproglige mangfoldighed i Europa og støttet udviklingen af et internationalt klassificeringssystem. Virkningen af visse projekter, særlig vedrørende filtrering, vil først rigtig kunne vurderes senere.

Projekter efter EU-mønster, der bringer en vifte af organisationer fra forskellige kulturer og med forskellige national baggrund sammen, er særlig velegnet i denne programtype og medfører virkninger i form af etablering af netværk og indsamling af viden.

Det er lykkedes handlingsplanen at skabe forbindelse mellem de berørte parter, så der er opstået et 'fællesskab af aktører'. Dog bør der tilstræbes en **større deltagelse fra erhvervslivet** samt fra selvreguleringsorganisationer og forbrugergrupper.

### *Anbefalinger*

I evalueringsberetningen fremsættes en række anbefalinger under følgende overskrifter: relevans, virkning og gennemslagskraft, effektivitet, herunder omkostningseffektivitet samt nytteværdi og levedygtighed. I det følgende gives Kommissionens reaktioner på de vigtigste af anbefalingerne.

#### **Relevans**

**1. Anbefalinger:** Hovedvægten/målene bør udvides til at omfatte nye og nyopdukkende kommunikationsteknologier, der især vil påvirke børns brug af internettet (f.eks. 3G-mobitelefoner). Aktionslinjen om filtrering og klassificering bør tages op til revision. Der bør fortsat stræbes mod at skabe netværk af oplysningsknudepunkter i medlemsstaterne.

**Kommissionens bemærkninger:** Disse aspekter gribes an i den anden fase af programmet i perioden 2003-2004. Her udvides programmets dækning til at omfatte nye teknologier såsom 3G-mobiltelefoni, på området indholdsfiltrering forskydes vægten mod benchmarking af filtreringssoftware og -tjenester, så slutbrugerne får adgang til objektiv information, og der etableres et europæisk netværk af oplysningsknudepunkter.

**2. Anbefaling:** De problemer, der er forbundet med at skabe et mere sikkert internet, er verdensomspændende. Kommissionen bør fortsætte med at involvere aktører uden for EU.

**Kommissionens bemærkninger:** I den anden fase af programmet vil Kommissionen bruge forummet for sikker brug af internettet som et udgangspunkt for kontakt til aktører uden for EU. En af opgaverne for netværkskoordinatorer bliver at varetage internationale forbindelser.

#### **Virkning og gennemslagskraft:**

**3. Anbefaling:** Programmet bør tilskynde til en bredere deltagelse fra internetudbydere og andre relevante aktører i erhvervslivet.

**Kommissionens bemærkninger:** Kommissionen er enig. Erhvervslivet deltager allerede i vid udstrækning i hotlines. De nuværende oplysningsprojekter, der anvender en "knudepunktsstrategi" har haft held til at tiltrække støtte fra erhvervslivet, og denne strategi

vil blive fulgt generelt fremover, idet der vil blive etableret et netværk mellem oplysningstiltagene i den næste runde af projekter i 2003-2004. Forummet for sikker brug af internet vil tælle internetudbydere og andre relevante aktører fra erhvervslivet blandt sine medlemmer.

**4. Anbefaling:** Der er allerede frembragt et væld af information og materiale som led i projekterne, og disse oplysninger bør gøres alment tilgængelige.

**Kommissionens bemærkninger:** Det officielle websted for handlingsplanen for et mere sikkert internet indeholder oplysninger om programmet og links til de vigtigste projekters websteder. Desuden giver webstedet "saferinternet.org" en fælles indgang til projektresultaterne. Formidling af projektresultaterne vil fremover være en opgave for koordinatoren af oplysningsnetværket.

**5. Anbefaling:** I betragtning af, at indsatsen for et mere sikkert internet er af dynamisk karakter, bør det overvejes at revidere de eksisterende gennemførelsesmidler.

**Kommissionens bemærkninger:** Hovedparten af de reaktioner, som evaluatorene modtog om de nuværende gennemførelsesmidler, kom fra ikke-statslige organisationer, og vedrørte reglen om samfinansiering. Der stilles krav om samfinansiering af gode grunde: Samfinansiering øger projektets budgetressourcer, viser kontrahentens engagement og støtte i lokalsamfundet (hvor der er andre kilder til samfinansieringen end kontrahentens egne ressourcer) og er en indikator for et projekts levedygtighed.

**6. Anbefaling:** Programmet bør koncentrereres om de områder, hvor det forventes at have størst virkning, dvs. på europæisk/internationalt plan gennem etablering af netværk og forstærkervirkninger.

**Kommissionens bemærkninger:** Enig, dette er også tanken bag den strategi, der er valgt for den anden fase af programmet.

#### **Effektivitet, herunder omkostningseffektivitet:**

**7. Anbefaling:** Europa-Kommissionen bør tage de administrative procedurer op til revision og tilpasse fremgangsmåden, alt efter hvilken type projekter der støttes.

**Kommissionens bemærkninger:** Kommissionen er nødt til at anvende de midler, der er til rådighed, og administrere dem i overensstemmelse med det retsgrundlag, der er fastlagt i EU-lovgivningen. Procedurene er udformet med henblik på at sikre et korrekt tilsyn med projekterne og en korrekt anvendelse af de europæiske skatteyderes penge.

**8. Anbefaling:** Det bør undersøges, hvordan finansiering af nye hotlines i kandidatlandene kan forliges med finansiering af eksisterende hotlines over samme budget.

**Kommissionens bemærkninger:** Budgettet for hotlines i 2003-2004 er hævet, således at det burde være muligt fortsat at støtte eksisterende hotlines og samtidig iværksætte nye hotlines i tiltrædelseslandene.

**9. Anbefaling:** Der bør fortsat ske en overvågning af markedet, hvad angår spørgsmål vedrørende lovgivning, regulering og adfærdskodekser.

**Kommissionens bemærkninger:** Disse spørgsmål vil blive behandlet af forummet for sikker brug af internettet.

### **Nytteværdi og levedygtighed**

**10. Anbefaling:** Kommissionen bør foretage en grundig revurdering af de foreslåede gennemførelses- og støtteordninger for fremtidige tiltag på dette område. Navnlig må handlingsplanen behandle spørgsmålet om hotlineprojekternes levedygtighed, og der bør opstilles en mere hensigtsmæssig finansieringsmodel for disse, særlig i lyset af udvidelsen.

**Kommissionens bemærkninger:** Kommissionen er særlig opmærksom på behovet for at sikre, at den investering, der allerede er foretaget i en mere sikker brug af internettet, fortsætter med at bære frugt. Det er vigtigt, at der skabes størst mulig merværdi på europæisk plan i fremtidige tiltag ved at etablere et netværk mellem initiativerne i medlemsstaterne.

### **KONKLUSION**

Kommissionen noterer sig resultaterne og anbefalingerne i evalueringsberetningen om programmet. På baggrund af Kommissionens svar opfordres Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget til

- (1) fortsat at støtte programmets rolle i indsatsen for at fremme en mere sikker brug af internettet og nye onlineteknologier i perioden 2003 - 2004
- (2) fortsat at bidrage til en aktiv debat om bekæmpelse af ulovligt og skadeligt indhold, navnlig med henblik på beskyttelse af børn og mindreårige.

**BILAG**

Slutevaluering af handlingsplanen

for et mere sikkert internet

Endelig beretning

Udarbejdet for Europa-Kommissionen

Technopolis Ltd

Juni 2003

## **1. RESUMÉ<sup>5</sup>**

### **1.1 Baggrund**

Dette dokument er den endelige beretning om slutevalueringen af handlingsplanen for et mere sikkert internet. Analysen, konklusionerne og anbefalingerne, som evaluatorene fremsætter, er baseret på oplysninger, der er hentet fra kildedokumenter om internethandlingsplanen og dens projekter, telefoninterviews med centrale berørte parter, deltagelse i en række vigtige arrangementer vedrørende handlingsplanen samt en rundspørge blandt projektdeltagerne. Der er også gennemført ni case studies, der omfatter otte projekter (opgaven lød på at gennemføre seks sådanne undersøgelser, men hotlineprojekternes struktur betød, at det var mere interessant at se på "paraply"-hotlineprojektet og derudover et udvalg af de hotlines, der finansieres under paraplyprojektet eller er tilknyttet dette) samt tre tilsvarende projekter uden for programmet.

Resultaterne af evalueringen vil hovedsagelig blive anvendt til revisionsformål. Der er navnlig lagt vægt på at undersøge, om målene for handlingsplanen for et mere sikkert internet, således som fastlagt i beslutningen og i arbejdsprogrammet for 1999-2002, er nået, samt på at vurdere handlingsplanens virkninger og omkostningseffektivitet.

De specifikke aspekter, der skulle vurderes, var fastlagt som følger:

relevansen af foranstaltningens mål, indsatsområder og gennemførelsesmidler

foranstaltningens virkning og gennemslagskraft

foranstaltningens effektivitet, herunder omkostningseffektivitet

foranstaltningens nytteværdi og levedygtighed

årsagssammenhængen mellem de anvendte ressourcer og aktiviteterne samt de formodede virkninger (interventionslogikken)

erfaringsopsamling til brug for eventuelle fremtidige tiltag af lignende art.

Formålet med undersøgelsen var at nå frem til væsentlige konklusioner om programmets overordnede resultater på alle de relevante punkter. I betragtning af, hvor vigtige Europa-Kommissionens aktiviteter på dette område er, sigtede undersøgelsen mod at give solide og pragmatiske strategiske anbefalinger på grundlag af resultaterne af evalueringen og meldingerne fra de parter, der er involveret i projektet.

### **1.2 Handlingsplanen for et mere sikkert internet**

Formålet med handlingsplanen for et mere sikkert internet er at sikre, at de forskellige EU-initiativer til bekæmpelse af ulovligt og skadeligt indhold på internettet blev gennemført. Mere specifikt er foranstaltningen udformet med henblik

---

<sup>5</sup> Den fulde beretning findes på: <http://europa.eu.int/iap>

på at støtte ikke-reguleringsmæssige initiativer til fremme af en mere sikker brug af internettet.

Beslutningen om at iværksætte handlingsplanen fastlægger en række tiltag, grupperet under fire aktionslinjer:

1. Etablering af sikrere rammer  
etablere et europæisk net af hotlines  
tilskynde til selvregulering og adfærdskodekser
2. Udvikling af filtrerings- og klassificeringssystemer  
demonstrere fordelene ved filtrering og klassificering  
fremme internationale aftaler om klassificeringssystemer
3. Tilskyndelse til oplysningsaktiviteter  
bane vej for oplysningsaktiviteter  
tilskynde til iværksættelse af omfattende oplysningsaktiviteter
4. Støtteforanstaltninger  
vurdere juridiske spørgsmål  
koordinering med lignende internationale initiativer

Det samlede budget for handlingsplanen for et mere sikkert internet var 25 mio. EUR i perioden 1999-2002.

Inden for aktionslinjerne har programmet tre hovedtyper af aktiviteter:

- Støtte til projekter, almindeligvis i form af økonomisk støtte til en del af omkostningerne ved aktiviteterne, der normalt skal omfatte et element af partnerskab på tværs af grænserne. Projekternes varighed varierer, men ligger generelt på mellem et og to år.
- Tjenesteydelseskontrakter – 100% finansierede aktiviteter til støtte for handlingsplanen, som gennemføres af eksterne organisationer.
- Støtteforanstaltninger, der er rettet mod de overordnede mål, og som hovedsagelig fremmes eller gennemføres af Kommissionen selv.

Projekterne tegner sig naturligt nok for hovedparten af udgifterne under handlingsplanen.

### **1.3 Vigtigste konklusioner og anbefalinger**

Resultaterne af evalueringen forelægges i deres helhed i beretningens kapitel 5. I det følgende gives en oversigt over de vigtigste konklusioner og anbefalinger.

Samtidig med at evalueringen blev gennemført, fandt drøftelserne om forlængelse af handlingsplanen sted. Forslaget om forlængelse af handlingsplanen blev godkendt af Europa-Parlamentet den 11. marts 2003 og af Rådet den 26. maj 2003<sup>6</sup>. Den forlængede handlingsplan omfatter tiltag, der skal fremme udveksling af information samt koordinering med de relevante aktører på nationalt plan, og indeholder desuden særlige bestemmelser om inddragelse af tiltrædelseslandene. Parterne på selvreguleringsområdet vil blive bragt sammen via et forum for sikker internetbrug, der vil blive etableret med EU-forummet for bekæmpelse af internetkriminalitet som model. Den forlængede handlingsplan dækker mange forskellige typer ulovligt indhold eller ulovlig adfærd, bl.a. racistisk materiale, og tager højde for nye onlineteknologier og hvad deraf følger, som f.eks. mobil- og bredbåndsendhold, onlinespil, peer-to-peer-filoverførsel og alle former for tidstro kommunikation såsom chatrum og straksbeskeder. Hotlinenetværkene er fortsat nøgleredskaber i programmet, sammen med benchmarking af softwarefiltrering og udvikling af oplysningsknudepunkter.

Den forlængede handlingsplan tager også hensyn til mange af konklusionerne af evalueringen, og disse gentages derfor ikke i anbefalingerne, der i stedet er koncentreret om andre emner og eventuelle fremtidige tiltag ud over den nye fase af handlingsplanen. Den omlægning af foranstaltningen, der er planlagt, støttes klart af resultaterne af evalueringen, navnlig fokuseringen på yderligere former for indhold, såsom racisme, og indførelsen af tiltag med særlig sigte på nye former for kommunikation såsom peer-to-peer og 3G-mobiltelefoni.

### 1.3.1 Relevans

#### Konklusioner

- Der er generel enighed blandt interessenter og deltagere om, at foranstaltningens oprindelige mål, indsatsområder og gennemførelsesmidler stadig er relevante, i visse tilfælde endda endnu mere relevante nu, end da handlingsplanen først blev iværksat.
- Aktionslinjerne betragtes som et passende middel til at nå målene.
- Der er mange forskellige opfattelser blandt interessenter og deltagere, når det gælder spørgsmålet om, hvad handlingsplanen bør (og kan) dække, alt afhængigt af hvilke ressourcer der er til rådighed.
- Sammenkædningen af hotlines i europæiske netværk anses af de interviewede parter for yderst vigtig.
- Hvad angår filtreringssoftware, har handlingsplanen været en succes, idet den har medvirket til at frembringe en række produkter. Nogle finder dog, at tilgangen til problemet er for snæver, og desuden at produkterne endnu ikke har vundet tilstrækkelig udbredelse, navnlig ikke klassificeringsprodukterne.

---

<sup>6</sup> EFT L 162, 1.7.2003, s. 1.

- Der er bred enighed om, at oplysning/bevidstgørelse fortsat er et vigtigt indsatsområde for handlingsplanen, men at hovedvægten i sådanne aktiviteter bør ligge på uddannelse.
- Der er taget hensyn til udviklingen på relevante samfundsmæssige, reguleringsmæssige og tekniske områder i de projekter, der er blevet støttet af handlingsplanen.
- Med hensyn til komplementaritet, gøres der en aktiv indsats for at integrere programmet med andre EU-aktiviteter på det politiske plan.
- Interessenterne understreger, at de problemer, der er forbundet med forsøget på at skabe et mere sikkert internet, er verdensomspændende, og at der bør gøres en vedvarende indsats for at drøfte problemerne med markeder/udbydere uden for Europa.

### Anbefalinger

Handlingsplanen bør fortsætte med at overvåge og reagere på den hastige udvikling i vilkårene for at være på forkant med situationen.

Hovedvægten/målene bør udvides til at omfatte nye og nyopdukkende kommunikationsteknologier, der især vil påvirke børns brug af internettet (f.eks. 3G-mobitelefoner).

Det bør anerkendes, at udbyderbasen/udbyderproblemet er verdensomspændende, og man bør fortsætte med at involvere aktører uden for EU, bl.a. i kandidatlandene, Rusland og Ukraine.

Aktionslinjen om filtrering og klassificering bør tages op til revision.

Handlingsplanen bør fortsat stræbe mod at skabe netværk af oplysningsknudepunkter i medlemsstaterne.

## **1.3.2 Virkning og gennemslagskraft**

### Konklusioner

Der er enighed blandt interessenterne om, at handlingsplanen for et mere sikkert internet har bidraget væsentligt til at sætte emnet på den politiske dagsorden. Konkret betyder det, at der er iværksat en række nye tiltag.

Respondenterne fremhæver en række specifikke virkninger som følge af handlingsplanen, hvoraf de fleste vedrører etablering af netværk og indsamling af viden.

Selv om etableringen af netværket af hotlines allerede var i gang under Daphne-programmet, er der under handlingsplanen vokset et væld af nye hotlines frem i næsten alle medlemsstater (bortset fra Portugal og p.t. også Luxembourg).

Selv om der blev gennemført filtrering i USA, var der kun ganske få eksempler herpå i Europa ved handlingsplanens begyndelse. Der findes nu flersprogede, multikulturelle europæiske filtreringsløsninger. Mht. klassificering var der tidligere

ingen standard, mens vi nu har ICRA, der omfatter over 40 forskellige indholdskategorier.

Udbredt anvendelse af filtrering og klassificering er dog et udestående problem. Handlingsplanen har medvirket til at frembringe en række resultater, der nu må omsættes i konkrete virkninger. Der er tale om et område i stadig udvikling, og der kan være behov for nye løsninger i fremtiden for at takle de udfordringer, som nye teknologier frembyder. Imidlertid er der mulighed for at gennemføre denne type aktiviteter som F&U-projekter med omkostningsdeling.

Med hensyn til svagheder i handlingsplanen, nævner interessenterne inddragelse af erhvervslivet. Desuden synes kommunikationen på tværs af de forskellige aktionslinjer at være et svagt punkt.

Projekter efter EU-mønster, der bringer en vifte af organisationer fra forskellige kulturer og med forskellige national baggrund sammen, er særlig velegnet i denne programtype, da de gør det muligt at dele erfaringer og god praksis og giver lande med en lavere internetdækning mulighed for at tage højde for fremtidige problemer i lovgivningen. Der er også behov for i højere grad at inddrage selvreguleringsstandarder i medlemsstaterne samt forbrugergrupper.

Handlingsplanen har haft en klar virkning for en bred vifte af interessenter:

- På politisk plan er det lykkedes at give spørgsmålet om et mere sikkert internet en fast plads på EU's og medlemsstaternes dagsorden.
- I erhvervslivet er det lykkedes at få en række internet- og indholdsudbydere involveret i at skabe et mere sikkert internet. Der er dog stadig lande, hvor internetudbydere ikke er særlig engagerede i denne opgave.
- På det retlige og det rådgivningsmæssige plan har handlingsplanen knyttet forbindelser til interessenterne gennem projekterne og via nationale udvalg. Der er knyttet adskillige aktive forbindelser til nationale politistyrker og instanser såsom Interpol og Europol.

Hvad angår formidlings- og forstærkereffekter er det lykkedes handlingsplanen at knytte forbindelser mellem disse organisationer og de øvrige interessenter, så der er skabt et 'fællesskab af aktører'. Programmet modtager nu et langt bredere udvalg af henvendelser fra nationale interessenter end konstateret ved midtvejsevalueringen.

### Anbefalinger

Programmet bør fortsat stræbe efter at inddrage internetudbydere og andre relevante aktører fra erhvervslivet, særlig i de EU-lande (og kandidatlande), hvor erhvervslivet i dag kun deltager i ringe grad.

Det væld af information og materiale, der allerede er fremskaffet i projekter og andre tiltag, bør gøres alment tilgængeligt.

I betragtning af, at indsatsen for et mere sikkert internet er af dynamisk karakter, bør det overvejes at revidere de eksisterende gennemførelsesmidler.

Programmet bør koncentrereres om de områder, hvor det forventes at have størst virkning, dvs. på europæisk/internationalt plan gennem etablering af netværk og forstærkervirkninger.

### **1.3.3 Effektivitet, herunder omkostningseffektivitet**

#### Konklusioner

- Finansieringsmodellen for projekterne er ikke ordentligt tilpasset den type projekter, der er blevet støttet under handlingsplanen. De tre hovedaktionslinjer har vidt forskellige gennemførelsesordninger, der ikke passer sammen med den typiske F&U-støttemodel.
- Hovedparten af respondenterne anser projektvurderingsprocessen for værdifuld. Projektdeltagerne antyder dog, at bedømmerne virkede dårligt forberedte i starten af programmet, men på dette punkt er der dog siden sket en forbedring.
- Ifølge case study-interviews synes der at være problemer med effektiviteten i store projektkonsortier. Dette gælder navnlig oplysningsprojekter.
- Projekternes erfaringer med at danne partnerskaber på tværs af grænserne er generelt positive. Mange af deltagerne har arbejdet sammen med organisationer, de kendte i forvejen, men der er også skabt et betydeligt antal nye kontakter. Som et særligt træk har handlingsplanen været med til at bringe vidt forskellige organisationer sammen, såsom ikke-statslige børnebeskyttelsesorganisationer og softwareudviklingsfirmaer og internetudbydere – organisationer med meget forskellige mål og kulturer.
- Hvad angår spørgsmålet om valuta for pengene, viser interviews med interessenterne, at de oprettede hotlines betragtes som en god investering. Filtreringsprojekter har mindre generel opbakning, men den endelige dom kan først afsiges, når der er klarhed over spørgsmålet om anvendelse/udbredelse, hvilket endnu ikke er tilfældet. Med hensyn til oplysningsprojekterne er synspunkterne endnu mere spredte og varierer fra projekt til projekt. I forbindelse med de eksterne projektvurderinger har bedømmelsen generelt været positiv. Også her ligger den reelle værdi i projekternes virkninger, der endnu ikke er kommet til udtryk.

#### Anbefalinger

Europa-Kommissionen bør tage de administrative procedurer op til revision og tilpasse fremgangsmåden, alt efter hvilken type projekter der støttes.

Det bør undersøges, hvordan finansiering af nye hotlines i kandidatlandene kan forliges med finansiering af eksisterende hotlines over samme budget.

Der bør fortsat ske en overvågning af markedet, hvad angår spørgsmål vedrørende lovgivning, regulering og adfærdskodekser.

### **1.3.4 Nyttевærdi og levedygtighed**

#### Konklusioner

- Begrundelsen for foranstaltningen er fortsat relevant:
  - Teknologien på kommunikationsområdet udvikler sig hele tiden, der kommer nye platforme frem og dermed flere måder at udveksle ulovlig information på.
  - De offentlige administrationer, både på nationalt og internationalt plan, tilstræber fortsat en bredere internetdækning som en nøgle til økonomisk vækst og til integration i samfundet. Derfor vil flere voksne og børn få adgang til internettet.

Der er ikke nogen sammenhængende strategi for et sikkert internet på medlemsstatsplan, og koordineringen af aktiviteter er stærkt varierende.

Der er tegn på, at mange af de nye hotlines ville være blevet oprettet også uden støtte fra Europa-Kommissionen, om end etableringen ville have taget længere tid. Etableringen af et internationalt netværk af hotlines er dog af afgørende betydning for disse hotlines' effektivitet.

Det bør anerkendes, at Kommissionen ved at påpege disse problemer på et tidligt tidspunkt i internettets udvikling har udvist fremsynethed. Kommissionen har stimuleret udviklingen af et netværk af hotlines i Europa sammen med associerede medlemmer i USA og Australien, finansieret forskning i, hvordan man griber bevidstgørelse an over for en bred vifte af slutbrugere, stimuleret udvikling af filtrering under hensyntagen til den kulturelle og sproglige mangfoldighed i Europa og støttet udviklingen af et internationalt klassificeringssystem.

Problemerne må behandles på internationalt plan, såvel som i medlemsstaterne. Det er derfor klart berettiget at videreføre den foranstaltning, der blev indledt under handlingsplanen for et mere sikkert internet. Dette betyder imidlertid ikke, at handlingsplanen fremover skal finansiere de samme emner eller gøre brug af de samme midler.

### Anbefalinger

Kommissionen bør foretage en grundig revurdering af de foreslåede gennemførelses- og støtteordninger for fremtidige tiltag på dette område.

Navnlig må handlingsplanen behandle spørgsmålet om hotlineprojekternes levedygtighed, og der bør opstilles en mere hensigtsmæssig finansieringsmodel for disse, særlig i lyset af udvidelsen.